

Vragenboekje

Als bij een vraag een verklaring of uitleg gevraagd wordt, worden aan het antwoord geen punten toegekend als deze verklaring of uitleg ontbreekt.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Dit examen bestaat uit 23 vragen en een vertaalopdracht.
Voor elk vraagnummer is aangegeven hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Tekst 1

- 1p **1** Uit welk Grieks woord in regel 1–3 kan men opmaken dat de goden aan een hogere macht waren onderworpen?
- Regel 6 νέμει
- 2p **2** Citeer uit het vervolg van de tekst (t/m regel 11) het Griekse tekstelement waarmee wordt aangegeven wat Epimetheus met deze verdeling wilde verhinderen.
- Regel 6–11
Gezien de doelstelling die Epimetheus bij de verdeling op het oog heeft ligt de combinatie kracht én snelheid niet voor de hand.
- 2p **3** Leg in eigen woorden uit waarom niet. Citeer daarbij het Griekse woord waarmee tegelijkertijd Epimetheus' doelstelling en werkwijze worden aangeduid.
- Regel 18–19 τοῖς μὲν ὀλιγογονίαν προσῆψε
- 2p **4** Welke soort dieren wordt daarmee bedoeld? Beantwoord de vraag in het Nederlands.
- Regel 21–47
Volgens sommigen parodieert Plato hier de breedsprakige verteltrant van Protagoras, die regelmatig in herhaling vervalt.
- 2p **5** Geef van die breedsprakigheid twee voorbeelden uit regel 21–47. Beantwoord de vraag in het Nederlands.
- Regel 45 ἐζήτουν t/m πόλεις
Wonen in πόλεις was op zichzelf niet voldoende om het voortbestaan van de mensen te garanderen.
- 2p **6** Aan welke tweede voorwaarde moest nog worden voldaan? Beantwoord deze vraag in het Nederlands op basis van regel 45–47.
- Regel 47 σκεδαννύμενοι
- 2p **7** Citeer uit het voorafgaande (vanaf regel 37) het Griekse tekstelement dat de hier aangeduide situatie tot uitdrukking brengt.
- Regel 51 ταύτας
- 1p **8** Citeer uit het voorafgaande (vanaf regel 48) het Griekse tekstelement waarnaar ταύτας verwijst.
- Regel 52 καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοί
- 2p **9** Vul deze elliptisch geformuleerde zin zo aan dat duidelijk wordt wat ermee bedoeld wordt. Beantwoord de vraag in het Nederlands.
- Regel 61–63 Maar wanneer t/m open staan.
- 2p **10** Door welk onderdeel van de voorafgaande mythe wordt dit verklaard? Beantwoord de vraag in het Nederlands.
- Regel 66–68 Dat men verder t/m aan te tonen.
Het is gezien het beroep van Protagoras vanzelfsprekend dat hij dit standpunt inneemt.
- 2p **11** Leg dat uit.
- In de tekst die onmiddellijk aan tekst 1 voorafgaat heeft Protagoras de aanwezigen laten kiezen of zij een uiteenzetting in de vorm van een μῦθος of van een λόγος wilden horen. Voor hemzelf kwamen de beide vormen kennelijk op hetzelfde neer. Ook Plato bedient zich bij monde van Sokrates regelmatig van een mythe, maar niet zo willekeurig als Protagoras dat doet.
- 2p **12** Leg uit welke functie de mythe bij Plato / Sokrates heeft.

Tekst 2

- 2p 13 Citeer uit regel 1–3 de twee Griekse tekstelementen waarmee Sokrates aangeeft dat het onderwerp van de discussie reeds eerder besproken is.

Regel 6 ἀρετῆς τινος παραγενομένης

- 2p 14 Citeer uit het voorafgaande het Griekse tekstelement dat inhoudelijk hiermee overeenkomt.

- 2p 15 ■ Wie bedoelt Sokrates met ἡμεῖς in regel 6?

- A Wij, Atheners
- B Wij, Grieken
- C Wij, mensen
- D Wij, Sokrates en Kallikles.

Regel 6 τᾶλλα πάντα

Hierbij denkt Sokrates niet alleen aan levende wezens.

- 1p 16 Citeer uit het vervolg (t/m regel 9) het Griekse woord waaruit dit blijkt.

Regel 8 καὶ σκεύους καὶ σώματος καὶ ψυχῆς αὖ καὶ ζώου παντός

- 2p 17 Welk / welke van de volgende tekstelementen heeft / hebben betrekking op de hierboven geciteerde woorden:

a αὐτῶν (regel 9)

b ταῦτα (regel 10)

c ἐν ἑκάστῳ (regel 11–12)

d τῶν ὄντων (regel 12)

Regel 9 ἥτις ἑκάστῳ ἀποδέδοται αὐτῶν

- 2p 18 Citeer uit het vervolg van de tekst (t/m regel 13) het Griekse bijvoeglijk naamwoord dat deze kwalificatie samenvat.

De redenering van regel 26–30 (ὥστε πολλή t/m ἐπήνεις) kan als volgt worden weergegeven:

1e stelling: ὁ σώφρων (= ὁ ἀγαθός) εὖ πράττει

2e stelling: ὁ εὖ πράττων εὐδαίμων ἐστίν

conclusie: ὁ σώφρων εὐδαίμων ἐστίν

- 4p 19 Vul nu op overeenkomstige wijze in het onderstaande schema de vier ontbrekende elementen aan, gebruik makend van Griekse tekstelementen uit regel 26–30.

1e stelling: ὁ ἀκόλαστος (=)

2e stelling:

conclusie: ὁ ἀκόλαστος ἐστίν

- 2p 20 Het gesprek in tekst 2 heeft een vorm die niet gebruikelijk is in een Platoonse dialoog. Leg uit wat er aan die vorm ongewoon is.

Tekst 3

Regel 6 omdat we onze macht wilden vergroten

- 2p 21 Is een dergelijk optreden volgens Kallikles, zoals we die kennen uit de Gorgias, gerechtvaardigd? Motiveer je antwoord.

Let op: de laatste vragen en de vertaalopdracht van dit examen staan op de volgende pagina.

Tekst 4

- 2p **22** Regel 5 Hij is immers geen hemels maar een aards wezen
Geef commentaar op deze stelling vanuit Platoons standpunt. Gebruik bij voorkeur niet meer dan 35 woorden.
- 2p **23** Regel 6–7 Hoe komen logica en wiskunde dan in zijn denken terecht?
Beantwoord deze vraag vanuit Platoons standpunt. Gebruik bij voorkeur niet meer dan 35 woorden.

Tekst 5

Bestudeer tekst 5 met de inleiding en de aantekeningen.

- 45p Vertaal regel 1 t/m 10.

Einde
